

‘In de schaduw van het Capitool’

Montesquieu Instituut over ‘kwetsbare democratie’

Den Haag is Washington niet. Maar wat voorafgaand aan de machtswisseling in de Verenigde Staten gebeurde, moet ook in Nederland reden voor waakzaamheid zijn. Gevraagd door het Montesquieu Instituut, denken wetenschappers, adviseurs en politieke commentatoren dat een bestorming van het Binnenhof - vergelijkbaar met het Capitool - niet erg waarschijnlijk is.

Er zijn nogal wat verschillen tussen Nederland en Amerika, zoals Aalt Willem Heringa [Universiteit Maastricht] zegt. Het vertrouwen in de overheid is aan deze kant van de oceaan groter.

Maar onze democratische rechtsstaat heeft wel groot onderhoud nodig, vult Celesta Braun [Universiteit Leiden] aan.

Ook Nederland is, signaleert Anne Bos [Radboud Universiteit], niet ‘ongevoelig voor extreme uitingen’.

‘Democratie is kwetsbaar.’ ‘Ook in Den Haag doen woorden er toe’, zegt Jan Schinkelshoek.

Luc Verheij [Raad van State] wijst op de gevaarlijke kant van sociale media:

‘Digitalisering keert zich geleidelijk tegen de democratie.’

Sinds de staatsgrepen tijdens de Bataafse Tijd, zoals die van januari 1798, is het Binnenhof nooit echt een strijdtoneel geweest. Het kon er wel onrustig zijn, legt Bert van den Braak [PDC] uit.

[Lees verder >](#)

‘Niet stoffig, toch?’

Het derde kabinet van premier Mark Rutte gaat niet de geschiedenis in als een kabinet dat alleen maar op de winkel paste. Misschien wel tegen wil en dank werd het gedwongen tot een grootse krachtinspanning: de aanpak van de coronacrisis. Gewoontegetrouw maakt het Montesquieu Instituut in de opmaat naar de verkiezingen een eerste balans van de bijna voorbijge regeringsperiode op. Hoe hield de coalitie stand? Hoe presteerde de coalitie? Hoe was de verhouding met het parlement? Hoe ging het kabinet om met het maatschappelijk middenveld? Hoe verging het partijen? De bundel - 'Niet stoffig, toch?' - verschijnt midden februari.

Schaken met drie P's

Column

Jan Schinkelshoek, oud-lid van de Tweede Kamer, voormalig campagneleider

'...De belangrijkste kwestie - een vraag die een partij al voor de start van de campagne helder moet hebben - is hoe het met de drie P's staat. Zijn Programma, Persoon en Presentatie op orde? Heb je een heldere boodschap, een boodschap die resoneert? Heb je een aansprekende lijsttrekker, iemand die ook buiten de eigen min of meer vaste aanhang aantrekkingskracht uitoefent? Kun je je verhaal op een overtuigende manier vertellen, slaag je erin je kiezers letterlijk doeltreffend te bereiken?

Een verkiezingscampagne is een af en toe cynisch, in elk geval berekenend schaakspel met drie P's...'

[Lees de column >](#)

Brexit

Unie & Lidstaten

Nu echt verder zonder het Verenigd Koninkrijk.

[Lees verder >](#)

Portugal

'Europese bazooka afvuren.'

[Lees verder >](#)

Italië

De zege van premier Conte is een pyrrusoverwinning.

[Lees verder >](#)

Agenda

3 februari 2021, Den Haag

[Actualiteitendebat: De staat van de rechtsstaat in Europa](#)
Democratie in Debat

16 februari 2021

[50 jaar Centrum voor Parlementaire Geschiedenis \(CPG\)](#)
Andere activiteiten

3 maart 2021, Den Haag

[Actualiteitendebat maart](#)
Democratie in Debat

19 april 2021

[Verplaatst: Hebben we een nieuwe Grondwet nodig?](#)
[Debat over de toekomstbestendigheid van de Nederlandse Grondwet](#)

[Andere activiteiten](#)

[> Uitgebreide agenda](#)

Na de kabinetscrisis

In het zicht van de eindstreep is Rutte III ten val gekomen – een kabinetscrisis met veel kanten.

Parlement

'De kabinetsval is verwerpelijk en in het licht van de democratische spelregels een onjuiste methode.'

[Lees verder >](#)

Ambtenarij

'Zweeps slag voor de ambtelijke dienst? Meer een politieke zelfkastijding.'

[Lees verder >](#)

Demissionair

'Demissionair - en nu?'

[Lees verder >](#)

In perspectief

'Feitelijk kan een demissionair kabinet bijna alles, als het daarvoor maar een Kamermeerderheid weet te vinden.'

[Lees verder >](#)

Rechter & Ombudsman

'Geef de Ombudsman en ook vooral de rechter de mogelijkheid om op de verstrengelde resultaten van regering en parlement te kunnen ingrijpen.'

[Lees verder >](#)

Aftreden

'Het werd een keurig geregisseerde val die - ook bijzonder - binnen kantooruren werd afgehandeld.'

[Lees verder >](#)

Openheid

'De Wet Openbaarheid van Bestuur [WOB] is niet de Grondwet!'

[Lees verder >](#)

Geen noodtoestand, wel avondklok

Artikelen

Sinds zaterdagavond gaat Nederland gebukt onder een avondklok. Is die grote inbreuk op de bewegingsvrijheid nog wel proportioneel? Een analyse.

> [Lees verder](#)

Over de drempel

Wie de drempel te hoog wil maken, moet zich afvragen of een referendum nog wel zin heeft. Een beschouwing.

> [Lees verder](#)

Vaccinatiedwang?

Een vaccinatieplicht staat op gespannen voet met de Grondwet, maar indirecte vaccinatiedwang zou niet nieuw zijn. Een overzicht.

> [Lees verder](#)

Bezoek aan huis

De overheid komt steeds vaker achter de voordeur. Burgers verdienen een betere bescherming. Een pleidooi.

> [Lees verder](#)

Op weg naar 17 maart

Nederland gaat op verkiezingstournee. Op 15-17 maart worden verkiezingen voor de Tweede Kamer gehouden. Maandelijks analyseert het Montesquieu Instituut één verkiezingsthema en plaatst het één artikel met 'Facts & Figures'.

Verkiezingsthema: stikstof

'De basis die is gelegd voor een structurele aanpak om de stikstofdepositie te reduceren

is dus minimaal en wankel. [...] De stikstofproblematiek blijft dus nog wel een hoofdijndossier voor het nieuwe kabinet.'

[Lees verder >](#)

Fact & figures: corona & stembus

'Voor het eerst zijn er Kamerverkiezingen tijdens een pandemie. Onzeker is welk effect de maatregelen op de verkiezingsuitslag zullen hebben. En dan zingt ook nog de vraag rond: kunnen we de verkiezingen nog uitstellen.'

[Lees verder >](#)

'Zet de verwarming vandaag maar niet te hard, anders druipt de boter nog van ons hoofd.'

VVD-fractievoorzitter Klaas Dijkhoff vindt dat de Tweede Kamer zich te gemakkelijk vrij pleit in de affaire rond de kindertoeslagen bij de Belastingdienst.

Demissionaire nieuwelingen als minister

Bas van 't Wout (Rutte III)
Klaas Dijkhoff (Rutte II)
Jan Kees de Jager (Balkenende IV)
Tineke Huizinga-Heringa (Balkenende IV)
Aad Kosto (Lubbers III)
Diewuکه de Graaff-Nauta (Lubbers III)

Vrouwelijke lijsttrekkers

Esther Ouwehand (PvdD)
Femke Merel van Kooten-Arissen (Splinter)
Liane den Haan (50PLUS)
Lilian Marijnissen (SP)
Lilianne Ploumen (PvdA)
Sigrid Kaag (D66)

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)
[Partijen](#)
[Tweede Kamer](#)
[Eerste Kamer](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)
[Europa in de wereld](#)
[Nederland en Europa](#)
[Beleid en toekomst](#)
[Wie doet wat](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)
[Onderzoek](#)
[Onderwijs](#)
[Activiteiten](#)

